

O B S A H

	Str.
Předmluva	3
Hlava 1.	
Dějiny státu a práva v Byzanci	5
1. EKLOGA	7
2. ZEMĚDĚLSKÝ ZÁKON	9
3. NÁMOŘNÍ PRÁVO RHODSKÉ	15
4. PROCHIRON	17
5. EPANAGOGA	19
6. EPARCHOVA KNÍŽKA	20
7. NOVELA O ZALOŽENÍ ŠKOLY PRÁV V CAŘIHRADĚ	25
8. LISTINA CÍSAŘE KONSTANTINA MONOMACHA Z R. 1051	27
9. HEXABIBLOS KONSTANTINA HARMENOPULA	27
10. PEIRA	31
Hlava 2.	
Státy germánských barbarů v V.-IX. století	35
I. L e g e s b a r b a r o r u m	37
1. ZÁKONY VIZIGÓTSKÉ	37
a. Codex Euricianus	38
b. Liber iudiciorum	39
2. ZÁKONY BURGUNDSKÉ	42
a. Lex Gundobada	43
b. Lex Romana Burgundiorum	44
3. EDICTUM THEODORICI REGIS	45
4. LEX SALICA	46
5. LEX RIBVARIA	49
6. LEX ALAMANNORUM	51
7. LEX BAIUVARIORUM	52
8. LEX FRISIONUM. LEX THURINGORUM. LEX FRANCORUM CHAMAVORUM	54
a. Lex Frisionum	54
b. Lex Angliorum et Werinorum hoc est Thuringorum	55
c. Lex Francorum Chamavorum	55
9. ZÁKONY LANGOBARDSKÉ	56
a. Edictus Rothari	56
b. Zákony krále Liutpranda	60
II. C a p i t u l a r i a	61
10. CAPITULATIO DE PARTIBUS SAXONIAE	61
III. F o r m u l a e	65
11. FORMULAE VISIGOTHICAE	65
12. FORMULAE SENONENSES	66
13. SAINTGERMAINSKÝ POLYPTYCH	66

	Str.
Hlava 3.	
Dějiny státu a práva ve Francii	71
1. SELSKÉ POVSTÁNÍ V NORMANDII R. 997	73
2. K PRÁVNÍMU POSTAVENÍ FRANCOUZSKÝCH SEDLÁKŮ V XI.-XIII. STOLETÍ	74
A. Nevolníci	74
a. Li droiz et li coustumes de Champaigne et de Brie	74
b. Listina z r. 1064 v "Cartulaire de Noyers"	74
c. Záznam z r. 1062 v "Livre des serfs de Marmoutier"	75
d. Záznam z konce XI. století v "Cartulaire de Saint-Vincent au Mans"	75
e. Záznam z konce XI. století v "Livre des serfs de Marmoutier"	75
f. Záznam z konce XI. století v "Cartulaire de Marmoutier pour le Dunois"	75
g. Listina z r. 1275 o odevzdání se do nevolnictví	75
h. Záznam z r. 1252 v "Liber Pontificum"	76
ch. Záznam z konce XI. století v "Cartulaire de Marmoutier pour le Dunois"	76
i. Listina z r. 1220 v "Cartulaire de M. de Thou"	76
j. Z listiny z r. 1082 v "Cartulaire de Montiérender"	76
B. Svobodní sedláci	77
a. Z darovací listiny z r. 1013	77
b. Charta z r. 1036 v "Cartulaire de Sainte-Marie-d'Auch"	77
c. Z darovací listiny z r. 1061 v "Cartulaire de Saint-Sauveur-en-Rue"	77
d. Z listiny z r. 1080 v "Cartulaire de Saint-Jean-de-Sorde"	78
e. Z listiny z r. 1105 v "Cartulaire de Saint-Jean-de-Sorde"	78
f. Z darovací listiny z r. 1060 v "Cartulaire de Sainte-Marie-d'Auch"	78
3. ZVYŠOVÁNÍ VRCHNOSTENSKÝCH POVINNOSTÍ VE FRANCII VE XII. STOLETÍ	78
a. Z dopisu clunijského opata Petra Ctihodného (XII. století)	78
b. Z listiny z XII. století	79
4. K DĚJINÁM LENNÍCH VZTAHŮ VE FRANCII	79
a. Lenní smlouva	80
b. Lenní přísaha	81
c. Práva a povinnosti seniora a vasala	82
5. PRÁVO SOUKROMÉ VÁLKY A JEHO OMEZOVÁNÍ	83
a. Vyprávění clunijského mnicha Raoula Glabera o božím příměří v letech 1033 a 1039	83
b. Usnesení tulujského koncilu z r. 1041 o božím míru a příměří	85
c. List biskupa z Béziers o zachování míru	90
d. Philippe de Beaumanoir, LES COUTUMES DU BEAUVOISIS, hl. LIX a LX.	91
6. Z VÝVOJE KRÁLOVSKÉ MOCI VE FRANCII V XI.-XIII. STOLETÍ	94
a. List biskupa Fulberta ze Chartres králi Robertovi	94
b. List hraběte Odon z Blois králi Robertovi z r. 1025	96
c. Pařížská smlouva z r. 1229 mezi králem Ludvíkem IX. Svatým a toulouským hrabětem Raymondem VII.	97

	Str.
7. Z VÝVOJE MĚST VE FRANCII	98
a. Toulouské městské statuty z r. 1152 o zárukách, dluzích a o právu odvet	99
b. Philippe de Beaumanoir, LES COUTUMES DU BEAUVOISIS, hl. L	101
8. PRÁVNÍ KNIHY	102
a. Etienne Boileau, LIVRE DES METIERS	102
b. Philippe de Beaumanoir, LES COUTUMES DU BEAUVOISIS, hl. XXX	105
9. STATUT TKALCŮ MĚSTA TOULOUSE	106
10. JACQUERIE VE FRANCII R. 1358	110
11. ORDONANCE KARLA VII. Z R. 1454	113
12. Z DĚJIN GENERÁLNÍCH STAVŮ VE FRANCII	115
a. Z projevu Filipa Pota v generálních stavech v Tours r. 1484	115
b. Soupis stížností stavů v r. 1484 a královy odpovědi	116
13. FRANCOUZSKÁ KOLONIÁLNÍ SOUSTAVA	120
Patent Františka I. De Robervalovi	120
14. EDIKT JINDŘICHA III. O USTAVENÍ CECHŮ A SPOLEČENSTEV VE FRANCOUZSKÝCH MĚSTECH	126
15. ORDONANCE O OBČANSKÉM SOUDNÍM ŘÍZENÍ Z R. 1667	131

Hlava 4.

Dějiny státu a práva v Německu	134
1. ŘÍŠSKÉ ZEMSKÉ MÍRY	136
a. Zpráva o Mohučském zemském míru z r. 1103	136
b. Tzv. věčný zemský mír z r. 1495	137
2. VORMSKÝ KONKORDÁT Z R. 1122	139
a. Výnos Jindřicha V.	139
b. Privilegium papeže Kalixta II.	140
3. CONFOEDERATIO CUM PRINCIPIBUS ECCLESIASTICIS a STATUTUM IN FAVOREM PRINCIPUM	141
4. ZLATÁ BULA CÍSAŘE KARLA IV.	146
5. AUGŠPURSKÝ NÁBOŽENSKÝ MÍR	156
6. VESTFÁLSKÝ MÍR	158
7. NĚMECKÁ SELSKÁ VÁLKA	166
a. Prošifeudální hnutí Honzíka Pištce	167
b. Dvanáct artikulů německých sedláků	168
c. Trestní artikule knížecího spolku proti sedlákům v Černém lese (léto 1525)	171
8. Z DĚJIN PRÁVNÍ ORGANISACE ŘEMESEL V NĚMECKU	172
a. Privilegium mohučským tkalcům z r. 1099	172
b. Smlouva tkalcovského cechu s obchodním kapitalistou	173
9. Z VÝVOJE MĚSTSKÉHO ZŘÍZENÍ V NĚMECKU V X.-XII. STOLETÍ	175
a. Propůjčení tržního práva Brémám r. 965	175
b. Z městských práv Freiburgu im Breisgau kolem r. 1120	175
10. MĚSTSKÉ PRÁVO	178
I. Magdeburské městské právo, jak je sdělili šéfové z Magdeburku r. 1304 městu Zhořelci	178

	Str.
II. Právní poučení magdeburských šéfů z 28. května 1338	180
III. Ukázky ze soukromého práva městského	181
a. Žaloba na vydání ukořistěné věci, která nebyla ve vlastnictví nepřítele	181
b. Smlouva o dílo	182
c. Naturální obligace	182
d. Učňovská smlouva	182
e. Odpovědnost za zkázu věci při kupní smlouvě	183
f. Postavení nájemníka při kupní smlouvě	183
g. Mzda čeledínů	184
h. Odpovědnost manžela za obligaci manželky z deliktu	184
ch. Zbavení svéprávnosti manžela pro marnotratnost	184
i. Nesvéprávnost k smrti odsouzených	185
j. Dědické právo descendentů	185
11. PRÁVNÍ KNIHY	185
a. Saské zrcadlo	186
b. Švábské zrcadlo	192
12. ŘÁD ŘÍŠSKÉHO KOMORNÍHO SOUDU Z R. 1495	193
13. ZEMSKÁ ZŘÍZENÍ	195
Zemské zřízení markrabství badenského	195
14. CAROLINA	197
15. PRUSKÉ ZEMSKÉ PRÁVO	203
16. STEIN-HARDENBERGOVY REFORMY	217
a. Edikt o osvobození sedláků	218
b. Edikt o regulaci vrchnostenských a selských poměrů ze 14.9.1811	219
c. Edikt o městském zřízení z 19.11.1808	221
Hlava 5.	
Dějiny státu a práva ve Španělsku	225
I. Španělské právo v 11. - 13. století	227
1. FUERO DE LEON	228
2. KASTILSKÉ NÁLEZY PRÁVA	233
II. Španělská koloniální soustava	235
3. SMLOUVA MEZI KATOLICKÝMI KRÁLI A KRYŠTOFEM KOLUMBEM	235
4. POKYNY KRÁLE A KRÁLOVNY KRYŠTOFU KOLUMBOVI	237
5. KOLUMBŮV PLÁN OBCHODU S OTROKY	241
6. NĚKTERÉ PRÁVNÍ FORMY VYKOŘIŠŤOVÁNÍ DOMORODÉHO OBYVATELSTVA	243
a. Repartimiento	243
b. Encomienda	244
c. Requerimiento	245
7. Z DOBOVÝCH KRITIK ŠPANĚLSKÉ A PORTUGALSKÉ KOLONIÁLNÍ SOUSTAVY	247
a. Bartolome de las Casas r. 1542 o Španělech v Americe	247
b. Sv. František Xaverský r. 1545 o Portugalcích v Indii	248

Hlava 6.

Dějiny státu a práva v Anglii

Dějiny státu a práva v Anglii	249
1. ANGLOSASKÉ ZÁKONY	251
a. Zákon Ethelbertův	251
b. Zákon Ineho	251
c. Zákon Alfredův	252
d. Zákony Eduarda a Guthruma	252
e. Zákoník Athelstanův	252
f. Zákony Knutovy	253
A. Církevní zákony	253
B. Světské zákony	253
2. NAŘÍZENÍ KRÁLE EDGARA O SOUDU SETNINY	253
3. K SOCIÁLNÍMU ROZVRSTVENÍ ANGLOSASKÉ SPOLEČNOSTI V X.-XI. STOLETÍ	254
a. O stupních lidí a práva	255
b. Povinnosti jednotlivých osob	255
4. CHARTA VILÉMA I. MĚSTU LONDÝNU	256
5. ORDONANCE VILÉMA DOBYVATELE Z LET 1070-1076	257
6. KNIHA POSLEDNÍHO SOUDU	258
a. Titul soupisu pro Ely	258
b. Popis městečka Pampsfordu v hrabství Cambridge	259
c. Obyčeje v Berkshire	260
7. TZV. ČLÁNKY VILÉMA I. DOBYVATELE	261
8. LISTINA SVOBOD Z R. 1100	263
9. SOUDY SETNIN A HRABSTVÍ V 1. POLOVINĚ XII. STOLETÍ	264
a. Nařízení Jindřicha I. z let 1109-1111 o konání soudů setnin a hrabství	264
b. Postup setniny do úročné dědičné držby za Viléme II.	265
c. Postup setniny do záduší za krále Štěpána	265
10. LEGES HENRICI	266
11. CHARTA JINDŘICHA I. OBYVATELŮM LONDÝNA	267
12. CHARTA ARCIBISKUPA THURSTANA MĚSTEČKU BEVERLEY	269
13. CLARENDONSKÉ KONSTITUCE JINDŘICHA II. Z R. 1164	271
14. PRÁVNÍ KNIHY	276
a. Ranulphus de Glanville, TRACTATUS DE LEGIBUS ET CONSUEUDINIBUS ANGLIAE	276
b. Henricus de Bracton, DE LEGIBUS ET CONSUEUDINIBUS ANGLIAE	278
15. VELKÁ LISTINA SVOBOD Z R. 1215	281
16. STATUT QUIA EMPTORES	288
17. MODUS TENENDI PARLIAMENTUM	289
18. POVSTÁNÍ WATA TYLERA V ANGLII R. 1381	291
19. NEJDŮLEŽITĚJŠÍ STÁTNÍ ORGÁNY FEUDÁLNÍ ABSOLUTNÍ MONARCHIE	294
a. Parlament	294
b. Panovník	294
c. Hvězdná komora	295
Zákon o Hvězdné komoře z r. 1487	295

	Str.
d. Vysoká komise	295
Církevní pověření z r. 1559	295
20. ZÁKON PROTI TULÁKŮM A ŽEBRÁKŮM Z R. 1531	297
21. ANGLICKÁ KOLONIÁLNÍ SOUSTAVA	298
a. Patent Jindřicha VII. Janu Cabotovi	299
b. Výsadní listina Východoindické společnosti	300
22. Z DĚJIN OBCHODNÍCH A PRŮMYSLOVÝCH MONOPOLŮ V ANGLII ZA FEUDALISMU	301
a. Poznámky lorda-strážce pokladu Burghleye o vládě královny Alžběty	301
b. Parlamentní rozprava o monopolech r. 1601	302
c. Patent na tavení železa z r. 1624	303
d. Zákon o monopolech z r. 1624	303
23. PAMĚTNÍ SPIS SNĚMOVNY OBCÍ Z R. 1610	304
24. PROSBA O PRÁVO	305
25. DEKRET HVĚZDNÉ KOMORY O TISKU Z R. 1637	307

Hlava 7.

Dějiny státu a práva v Rusku	311
1. SMLOUVA RUSI S BYZANCÍ Z R. 971	313
2. Z RUSKÉHO LETOPISU	314
3. RUSKÁ PRAVDA	315
4. SUDĚBNIKY	320
a. Suděbník z r. 1497	321
b. Suděbník z r. 1550	323
5. SVOD ZÁKONŮ	328
a. Svod občanských zákonů	329
b. Zákoník o trestech hrdelních a nápravných	331

Hlava 8.

Dějiny státu a práva v Polsku	349
1. KNIHA ELBLANSKÁ	351
2. STATUTY KRÁLE KAZIMÍRA VELIKÉHO	357
3. KONSTITUCE "NIHIL NOVI"	363
4. PŘÍSAHA JINDŘICHA, KRÁLE POLSKÉHO	364
5. PRVNÍ "LIBERUM VETO"	367

Hlava 9.

Z dějin církví a kanonického práva	369
I	
Corpus iuris canonici	371
I. DECRETUM GRATIANI	374
II. LIBER EXTRA	387
III. LIBER SEXTUS	391

	Str.
IV. CLEMENTIS PAPAE V. CONSTITUTIONES	397
V. EXTRAVAGANTES (viginti) D. IOANNIS PAPAE XXII.	400
VI. EXTRAVAGANTES COMMUNES	400
II	
Boj proti kacířství	405
1. BULHARSKO	406
a. Z "Nehodného Kosmy Presbytera Poučení o nově vzniklém kacířství Bogumila"	407
b. Z bulharské církevní knihy ze XIII. století	408
2. ITÁLIE	408
Ottonis Gesta Friderici I. Imperatoris	409
3. FRANCIE	411
a. Příklady trestní represe proti kacířům	412
1. Rozsudek inkvizitorů Bernarda de Caux a Jeana de Saint-Pierre ze dne 22. března 1248	412
2. Rozsudek inkvizitorů Bernarda de Caux a Jeana de Saint-Pierre ze dne 22. března 1248	413
3. Záznam z restřiku zapisovatele či písaře inkvisice v Carcassonnu z 21. srpna 1250	414
b. Bernard Gui, PRACTICA INQUISITIONIS HERETICE PRAVITATIS	415
4. NĚMECKO	423
Kacířský řád císaře Fridricha II.	423
5. NIZOZEMÍ	427
a. Edikt z r. 1550	427
b. Z prohlášení Filipa II. v generálních stavech Nizozemí dne 7. srpna 1559	431
c. Příklad trestní represe proti kacířům	431
1. Rozsudek provinční rady Holandska proti Wendelmoet Claesdochter z Monikendam	431
2. Záznam v deníku tajemníka města Amsterdamu Andriese Jacobsze	432
III	
Z dějin reformace	433
1. NĚMECKO	434
2. ŠVÝCARSKO	435
Calvinovo "Zřízení křesťanského náboženství"	435
3. FRANCIE	436
a. Vyznání víry ze 26. května 1559	437
b. Církevní řád z 25. května 1559	438
4. EDIKT NANTSKÝ	440
a. Edikt nantský z r. 1598	440
b. Tajné dodatky k Nantskému ediktu	445

Hlava 10.

Boj evropských absolutních monarchií proti revolučním hnutím v první polovině XIX. století	447
1. PROHLÁŠENÍ "SVATÉ ALIANCE" Z R. 1815	449
2. KARLOVARSKÁ USNESENÍ	450
Vyšetřovací zákon	450
3. PATENT O VYDÁVÁNÍ POLITICKÝCH DELIKVENTŮ Z R. 1834	452
Obsah	455